

ring af nye, men selve voldanlægget skal friholdes for nye huse og skure. Eksisterende skure og skurvogne (og eventuelle nye) må samles omkring fælles forsynings- og afløbsanlæg.

På længere sigt må det tilstræbes, at de mest interimistiske boliger erstattes af bedre og mere permanente boliger, således at de hygiejniske problemer løses. Bliver det nødvendigt at fjerne eksisterende boliger, må beboerne sikres genhusning på Christiania. Dette skal også ske, hvis nogle beboere må rykke ud på grund af istandsættelse.

Flertallet er endvidere af den opfattelse, at det vedtægtsmæssigt må sikres, at der ikke foretages salg af boliger til beløb, som rækker ud over de midler, der dokumenteres at være investeret i forbedringer af boligen. Forbedringerne afskrives over højst 10 år.

Den af forsvarrets bygningsstjeneste udarbejdede bygningsregistrering (december 1983) har påvist en række graverende sikkerhedsproblemer (tagskader, svampeskader, skader ved skorstene og ildsteder m.v.). Udbedring af disse forhold bør påbegyndes omgående, idet det under alle omstændigheder vil være hensigtsmæssigt at strække bygningsstandsættelserne over en længere årrække.

Der vil i forbindelse med istandsættelserne være mulighed for at etablere et ganske stort antal arbejdspladser for såvel Christianias egne beboere som for arbejdsløse i bydelen. Etablering af sådanne arbejdspladser må prioriteres ud fra princippet om hjælp til selvhjælp. Arbejdet og beboernes medvirken må endvidere planlægges således, at der skabes egentlige uddannelsespladser i videst muligt omfang. Uddannelse må i denne forbindelse defineres bredere end sædvanligt, idet det er hensigtsmæssigt, at der oplæres håndværkere med større indsigt i bygningshistorie og traditionelt håndværk, end det er normalt ved byfornyelse.

Flertallet finder, at området bør være åbent for hele bydelens befolkning, der således kan trække på de rekreative værdier, Christiania byder på.

En oprydning og kultivering af voldanlægget samt, hvor det er muligt, etablering af direkte adgang til volden, vil formentlig i sig selv være tilstrækkeligt til at genskabe de rekreative værdier i området.

Specifikke ønsker fra beboere på Christianshavn om institutioner og andre aktiviteter

i området må behandles særskilt i et samarbejde med Christianias beboere.

Det er i denne sammenhæng naturligt at pege på muligheden for at inddrage de dele af Trekantsgrunden, der ikke er udnyttet, og Arsenaløen til sportsaktiviteter. Områderne kan forbindes med en gangbro, og de allerede eksisterende sportsfaciliteter på Arsenaløen kan på denne måde blive til gavn for hele bydelen.

Menighedsrådet ved Vor Frelsers Kirke har givet udtryk for et ønske om, at der etableres et menighedshus med tilknyttede sundhedsfunktioner i udkanten af Christiania. Flertallet ser positivt på denne idé (der vil kunne styrke kontakten mellem Christianias og Christianhavns beboere) under forudsætning af, at der kan findes en passende lokalisering i samarbejde med Christiania.

De nordlige bastioner (Frederiks og Carls bastioner) er så tyndt befolkede, at der her eksisterer mulighed for i højere grad at udnytte området rekreativt (f.eks. som »skovtursumråde«). Naturligvis må dette ske under hensyntagen til bastionernes fredningsmæssige og kulturhistoriske værdier.

Det er flertallets opfattelse, at Christianias sociale netværk skal styrkes og, hvor det er nødvendigt, genoplives gennem princippet om hjælp til selvhjælp.

Flertallet har allerede peget på støtten til bygningsstandsættelse og etablering af lokale arbejds- og uddannelsespladser i forbindelse hermed. Hertil kommer det store antal arbejdspladser, Christianias egne beboere har lagt i etableringen af lokale produktioner, servicefunktioner, institutioner, kulturelle aktiviteter m.v. Disse er ofte etableret ud fra et ønske om et lavøkonomi- og et lavenergiamfund, ligesom det i forbindelse med institutionerne er lykkedes at udviske skellet mellem »klient« og »behandler«. Dette er erfaringer, som også det omkringliggende samfund kan høste nytte af.

Det er flertallets opfattelse, at disse forhold skal støttes ved, at der ud over støtten til bygningsstandsættelse ydes et særligt statsligt bloktilskud til Christiania. Bloktilskuddet administreres af den særlige styringsgruppe (se herom senere) i samarbejde med Christiania. Bloktilskuddet anvendes primært til sociale formål (opsøgende socialt arbejde i forhold til grønlandere, stofmisbrugere, børnehuse m.v.). Det vil i denne forbin-